

בית משפט השלום בחיפה

13 מרץ 2009

ת"פ 14057-11-08 מדינת ישראל נ'
ברוק

בקשה מס'

3

בפני כב' השופט יחיאל ליפשיץ

המבקש: יצחק ברוק
(הנאשם)
באמצעות בא כוחו עו"ד בוריס שרמן
מטעם הסניגוריה הציבורית, מחוז חיפה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל
(המאשימה)
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

החלטה

מבוא

1. בפני בקשה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב – 1982 (להלן – החוק), להורות למשיבה לעיין, כדברי המבקש: "בכתבי אישום כנגד חשודים אחרים (51 במספר) בעבירות דומות במסגרת אותה חקירה. באם לא הוגשו כתבי אישום או נסגרו תיקי חקירה כנגד מי מהחשודים – מבוקש להורות למשיבה לפרט את הסיבות לכך" (מתוך ההקדמה לבקשה).

כללי

2. כנגד המבקש, הוגש כתב אישום, בתאריך 24/11/08, המייחס לו עבירה של "החזקת פרסומי תועבה" (מספר רב של עבירות), וזאת לפי סעיף 214 (ב3) לחוק העונשין, תשל"ז – 1977 (להלן – חוק העונשין), שזה נוסחו:

בית משפט השלום בחיפה

13 מרץ 2009

ת"פ 14057-11-08 מדינת ישראל נ'
ברוק

214 – פרסום והצגת תועבה

...

(ב3) המחזיק ברשותו פרסום תועבה ובו דמותו של קטין, דינו
- מאסר שנה; לענין סעיף קטן זה, "מחזיק" - למעט
המחזיק באקראי ובתום לב.

...

(ד) לא יוגש כתב אישום –

...

(2) לפי סעיפים קטנים (ב) עד (ב3) – אלא בידי פרקליט
מחוז או בהסכמתו בכתב.

3. על פי הנטען בכתב האישום, החזיק המבקש, בתאריך 14/4/08 בביתו, קבצי מחשב רבים, בהם
סרטים ותמונות תועבה, המכילים דמויות של קטינים בעירום, שחלקם אף מציגים את
הקטינים מקיימים יחסי מין.

4. החקירה כנגד המבקש, החלה בעקבות פנייה שהתקבלה מהאינטרפול למשטרת ישראל, בנושא
חשד להפצת חומר פדופילי באמצעות תוכנת e-mule. האינטרפול מסר למשטרת ישראל 51
כתובות I.P מישראל, מהם הורדו, במהלך חודש 7/2007, קבצים, ובהם חומר פדופילי.

משטרת ישראל בדקה את אותן כתובות I.P והעבירה אותן, למחוזות המשטרה השונים, על פי
שיוכם הגיאוגרפי.

אחת מאותן כתובות I.P שויכה למבקש, ובתאריך 15/4/08, בוצע חיפש בביתו של המבקש,
ומאוחר יותר במחשבו. יצוין, כי אותה חקירה (לא רק של המבקש, אלא של כלל המעורבים),
כונתה על ידי המשטרה כ"תיק קרוסלה".

בעניינו של המבקש, נפתח תיק חקירה, הכולל רק את החומר הנוגע אליו, והוא כלל, מסיבות
כלשהן, גם רשימה של נחקרים פוטנציאליים אחרים.

בית משפט השלום בחיפה

13 מרץ 2009

ת"פ 14057-11-08 מדינת ישראל נ'
ברוק

5. במהלך חקירתו, הודה המבקש בהורדת קבצים ועליהם חומר פדופילי, אולם קבצים אלה לא נמצאו במחשב. יחד עם זאת, נמצאו בביתו דיסקים צרובים רבים, ובחלקם נתגלו פרסומי התועבה, המצוינים בכתב האישום. המבקש העלה בחקירתו טענות שונות, אולם הן אינן נוגעות לבקשה זו.

6. כתב האישום כנגד המבקש הוגש, לאחר שניתנה הסכמתה בכתב של פרקליטת מחוז חיפה, וזאת כנדרש בס' 214 (ד)(2) לחוק העונשין, כאמור לעיל.

טענות הצדדים, בתמצית

7. בבקשה שבפני, טען בא כוח המבקש כי חומר החקירה שנמסר לו הוא חומר חסר, שכן נמסר לו החומר הנוגע למרשו בלבד, בעוד שלא נמסרו לו חומרי החקירה, הנוגעים לשאר החשודים. עוד ציין בא כוח המבקש, כי במסגרת החומר שנמסר לו, נכללה רשימת החשודים פוטנציאליים נוספים, אולם ללא פירוט מה עלה בגורלם; האם הועמדו לדין; האם התיקים כנגדם נסגרו; ומאיו סיבה.

8. לטענת המבקש, החומר שלא נמסר לו הינו חיוני להגנתו, שכן ייתכן, ואם אותו חומר יימצא בידו, אזי יתברר כי כתב האישום שהוגש כנגדו, הוגש מתוך אכיפה בררנית, ולכן יהיה בכך בסיס להגשת בקשה לפי ס' 149 (10) לחוק (הגנה מן הצדק).

עוד טען המבקש, בין היתר, כי באם חומר זה יהיה בפניו, אזי הוא יוכל להעלות טענות שונות, במסגרת בקשתו העתידית לעיכוב הליכים, אותה יגיש ליועץ המשפטי לממשלה.

בא כוח המבקש אף טען, כי במקרה דנן, בו העבירה המיוחסת למבקש אינה שכיחה, ואינה מסוג העבירות בהן ידוע לציבור כי ניתן להעמיד בגינן לדין, הרי שיש ליתן לבקשתו פרשנות מרחיבה מזו הנהוגה בדרך כלל.

עוד צוין, כי לצורך הוכחת אכיפה בררנית אין חובה להוכיח כי ביסוד אותה אכיפה היו שיקולים זרים, אלא לעתים תספיק עצם הוכחת האכיפה הבררנית.

9. לטענת בא כוח המשיבה, החומר המבוקש כלל אינו "חומר חקירה" כמשמעותו בס' 74 לחוק. במסגרת טיעונו, הוא ציין, בין היתר, שתנאי סף להכללתו של חומר כ"חומר חקירה" הוא כי אותו חומר יהיה "נוגע לאישום" (ר' הסיפא של ס' 74 (א));

בית משפט השלום בחיפה

13 מרץ 2009

ת"פ 14057-11-08 מדינת ישראל נ'
ברוק

עוד טען, כי שאר 51 כתובות ה I.P אינן מצביעות, בהכרח, כי נפתחו עוד 51 תיקי פ.א./פל"א (תיקי חקירה) כנגד עוד 51 חשודים, שכן לא ניתן לדעת אם בכלל אותרו חשודים שכאלה, ובכל מקרה, תיק החקירה היחיד שהגיע לפרקליטות מחוז חיפה, הוא זה של המבקש. תיקו של המבקש נבדק, נמצא כי יש ראיות ויש מקום להעמידו לדין, וכך אכן הוחלט, וזאת על פי מדיניות התביעה הכללית במקרים כגון אלה. אשר על כן, הטענות הכלליות בדבר אכיפה בררנית, הן בלתי מבוססות - הן משום שלא היתה כל אכיפה בררנית, והן משום שאין כלל מניעים פסולים.

זאת ועוד, במקרהו של המבקש, כתב האישום הוגש על רקע המצאות הדיסקים (ועליהם החומר האסור) בביתו של המבקש, ולהמצאות זו של הדיסקים, אין קשר ישיר למידע שהתקבל מהאינטרפול (פרט כמובן לעובדה שאלמלא מידע זה לא היו מגיעים למבקש).

על רקע הטיעונים לעיל, טען ב"כ המשיבה, כי לא היה צורך להביא בפני בהמ"ש, כמקובל ובהתאם להוראת ס' 74 (ד) לחוק, את החומר המבוקש, שכן מדובר בחומר, שעל פניו, אינו מהווה חומר חקירה.

דיון

10. אקדים ואציין, כי לעניות דעתי, דין הבקשה להדחות.

11. סעיף 74 לחוק קובע כי משהוגש כתב אישום: ". רשאים הנאשם וסניגורו, וכן אדם שהסניגור הסמיכו לכך, או, בהסכמת התובע, אדם שהנאשם הסמיכו לכך, לעיין בכל זמן סביר בחומר החקירה וכן ברשימת כל החומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות החוקרת, והנוגע לאישום שבידי התובע ולהעתיקו."

12. תילי תילים של מילים, נכתבו בנושא הגדרתו של "חומר חקירה", אותו מחויבת התביעה להעביר לעיונו של נאשם. באם לתמצת את המבחן הבסיסי, לפיו נקבע באם חומר מהווה "חומר חקירה", הרי שיהיה זה **מבחן הרלוונטיות**, ולא "סתם" רלוונטיות, אלא רלוונטיות לאישום.

בית משפט השלום בחיפה

13 מרץ 2009

ת"פ 14057-11-08 מדינת ישראל נ'
ברוק

יחד עם זאת, מבחני הרלווטיות (לאישום) אינם צריכים להיות מבחנים צרים, ולא פעם יש מקום להכליל במסגרת אותו חומר, גם כזה שהרלוונטיות לאישום הינה גבולית, ובלבד שתהיה הגיונית ועומדת במבחני שכל ישראל. ולשם מה, בין היתר, יש להפעיל את אותם מבחנים? על מנת לאפשר לנאשם לממש, בין היתר, את זכותו למשפט הוגן, ולתת לו הזדמנות להתגונן בפני האישומים העומדים בפניו.

וכך נאמר בבש"פ 9322/99, מסארווה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד (1), עמ' 376, בעמ' 381:

"תכליתה של זכות העיון של הנאשם בחומר החקירה היא לאפשר לו לקיים את הזכות למשפט הוגן, באופן שתינתן לנאשם הזדמנות מלאה להכין את הגנתו נגד האישומים המיוחסים לו. התביעה מצווה להעביר לידי ההגנה כל מסמך שהוא בגדר 'חומר חקירה', ויש לנהוג פירוש מרחיב למונח זה. כל חומר שקשור באופן ישיר או עקיף לאישום ונוגע ליריעה הנפרסת במהלך האישום הפלילי, הינו 'חומר חקירה' כמשמעותו בחוק. בבואנו לקבוע מהו 'חומר חקירה', עלינו להיות '...מודרכים על-ידי כללי השכל הישר ועל-ידי המגמה לאפשר לסניגוריה הזדמנות הוגנת להכין את הגנתה... אולם... אין גם להפליג למרחקים ולכלול במונח 'חומר חקירה' ראיות, שהרלוואנטיות שלהן לתביעה הפלילית הנדונה היא רחוקה ושולית... (בג"ץ אל הוזייל הנ"ל, בעמ' 129)".

ועוד ראה, בעניין הגדרת "חומר חקירה", את ע"פ 4764/98, נידאל אבו סעדה נ' מ"י, פ"ד נג (1), 832; בג"צ 620/02, התובע הצבאי הראשי נ' בית הדין הצבאי, פ"ד נו (4) 625; בש"פ 5425/01, יאסין אל חאק נ' מ"י, פ"ד נה (5) 426; ועוד.

13. בענייננו, מבקש בא כוח המבקש להיעזר בכלל החומר שנאסף במסגרת "תיק קרוסלה" כדי שהדבר יהיה לו לעזר (אולי) במסגרת טענותיו, בדבר אכיפה בררנית.

לשיטתו, באם יתברר כי מרשו היה היחיד שכנגדו הוגש כתב אישום, אזי, לדבריו: "לא יהיה מנוס מביטול כתב אישום זה" (פרוטוקול, עמוד 2, שורה 17), וגם אם יתברר, כי הוגשו עוד כתבי אישום במסגרת אותו "תיק קרוסלה", אולם מספרם יתגלה כנמוך, גם אז יהיה מקום להידרש לנימוקי הסגירה של אותם תיקים, ולשקול את טענת ההגנה מן הצדק.

בית משפט השלום בחיפה

13 מרץ 2009

ת"פ 14057-11-08 מדינת ישראל נ'
ברוק

14. איני יכול לקבל את הטיעונים לעיל של המבקש. גם אם נקבל את טיעונו של המבקש, הרי בחינת החומר שב"תיק קרוסלה" לא תעלה ולא תוריד, מבחינתו של המבקש, שהרי אותו "תיק קרוסלה" הינו לא יותר מאוסף אקראי, של רשימת כתובות I.P. (ושל חומר החקירה שנאסף בעקבות חקירת בעלי אותם כתובות) ושהדבר היחיד המאחד את אותה רשימה, הוא כי אותה רשימה התקבלה בצורה מרוכזת (אך גם אקראית), בתאריך מסויים, מהאינטרפול.

רשימות שכאלה מתקבלות, מעת לעת, מהאינטרפול, ולכן מדובר, למעשה, ברשימה שרירותית, שקדמו לה מן הסתם רשימות (וחקירות), וגם היו כאלה אחריה.

שונים היו הדברים, לדוגמה, אם מדובר היה בתיק חקירה, אליו קשורים, מבחינה מהותית – עניינית, תיקי חקירה אחרים. כך, למשל, באם היה מדובר בתיקים, אשר נפתחו אמנם כנגד נאשמים אחרים, אולם עם מכנה משותף רלוונטי למבקש בענייננו – במצב, לדוגמה, בו סוכן משטרה מפליל מספר רב של חשודים, ומהימנותו עומדת למבחן, יש מקום, לעתים, להורות על מתן חומר החקירה בכלל התיקים, לכלל הנאשמים, גם אם מבחינה פורמאלית, מדובר בתיקי חקירה שונים. הוא הדין, לעתים, כאשר מדובר במתלונן אחד במספר תיקים, ובלבד שיש לתיקים האחרים רלוונטיות לתיק הנדון (והשווה, בש"פ 3099/08, **אברהמי נ' מ"י**, ניתן בתאריך 23/2/09, פורסם במאגרים).

יוצא, כי גם אם יש ממש בטענת המבקש (ואיני קובע כך), הרי שבקשתו לא צריכה לכלול רק "תיק קרוסלה", אלא את כלל החקירות, שבוצעו בנושא החזקת חומר תועבה, בזמן נתון (לדוגמה, שנת 2008), אך בחינה שכזו, אין מקומה במסגרת זו, לפי ס' 74 לחוק, אלא במסגרת עתירה לפי **חוק חופש המידע, התשנ"ח – 1998**.

15. זאת ועוד, בחינת טיעונו של המבקש, בנוגע לאפלייתו (אכיפה בררנית) מעלה כי, למעשה, אין הוא מעלה כל טענה (ולכל הפחות השערה) מהו הרקע לאכיפת הדין דווקא בעניינינו; ולחלופין, מדוע הדין, אינו נאכף, בנוגע לאחרים.

בניגוד למקרים אחרים, בהם טוענים נאשמים כי הדין הנוגע אליהם נאכף, על רקע דעותיהם הפוליטיות (או האחרות); על רקע השתייכותם למחנה כזה או אחר; או על רקע דת / גזע, הרי במקרה דנו, אין כל טענה שכזו.

בית משפט השלום בחיפה

13 מרץ 2009

ת"פ 14057-11-08 מדינת ישראל נ'
ברוק

יוזכר, כי גם אם יתברר, כי במקרים דומים אחרים, לא הוגשו כתבי אישום, הרי שהדבר לא יוביל בהכרח למסקנה כי מדובר באכיפה בררנית פסולה (ור' בנדון, לדוגמה, רע"פ 1252/06, **טחן נ' מ"י**, פורסם במאגרים) ולא כל שכן, יוליך הדבר למסקנה כי יש להחיל בנדון את טענת ס' 149 (10) לחסד"פ, המחייבת: **"סתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית"**.

יתרה מכך, למרות שבא כוח המבקש טען, כי מדובר בעבירה שאינה שכיחה, הרי שגם הוא ציין (עמוד 2 לפרוטוקול, שורות 6-9) כי אין זה המקרה הראשון, או היחיד, בו מואשם נאשם בעבירה של החזקת פרסומי תועבה (ור' לדוגמה, ע"פ (מחוזי חיפה) 2359/07, **אמיר דרייב נ' מ"י**, ניתן בתאריך 20/9/07).

מנגד, ציין נציג המשיבה, כי תיקו של המבקש היה היחיד שהגיע אליהם, והוא הועמד לדין כחלק משגרת עבודתם, שלאחר שהתקבלו האישורים הנדרשים לכך על פי דין.

אשר על כן, גם אם נניח, לצורך דיוננו זה, כי יובאו כל תיקי החקירה שנפתחו במחוזות המשטרה השונים, במסגרת אותו "תיק קרוסלה", מה יהיה הקריטריון לפיו ייבדק החומר? האם תבוצע ביקורת על עבודת המשטרה והפרקליטות, שמא לא הוגשו כתבי אישום במקרים דומים למקרהו של המבקש (והלא גם המבקש לא טוען כי לא הוגשו בעבר תיקים דומים לשלו); וגם אם יימצאו מקרים שכאלה, מהו הפועל היוצא מכך? כיצד ייבדק השוני בין אותם חשודים למבקש? אילו קריטריונים יבדילו ביניהם? מן הסתם יהיה גם צורך להיזקק למסמכים פנימיים ולדוחו"ת סיכום, שעל פניו אין מקום להעמידם לרשות ההגנה. ומדוע תבוצע אותה "בדיקה" רק בתיקי "קרוסלה", ולא בכלל התיקים שנפתחו בעבירה שבה עומד המבקש לדין? חוזרים אנו למסקנתי לעיל, כי "תיק קרוסלה" ככזה, אינו רלוונטי לענייננו, וכן הוא אינו מהווה "חומר חקירה" כלל וכלל.

16. לאור האמור לעיל, ולמרות האמור בס' 74 (ד) לחוק (על פיו על בהמ"ש לעיין בחומר המבוקש) אני מסכים עם עמדת המשיבה, כי לא היה מקום להביא את "תיק קרוסלה" לעיוני. כבר נקבע, כי העיון בחומר המבוקש אינו אוטומטי, וכי יש להפעיל שיקול דעת בנדון (ר' בנדון, בג"צ 9264/04, **מ"י נ' גיא שרים**, פורסם במאגרים) ובמקרים יוצאי דופן, בהם לא הוכח ולו קצה חוט שיש בו להראות מדוע החומר המבוקש הינו חלק מחומר החקירה נושא הדיון, הרי שאין מקום לעיין באותו חומר (בש"פ 1355/98, **צבי בן ארי נ' מ"י**, פ"ד נג (2) 1). כמו כן, ר' בנדון את ב"ש (מחוזי חיפה) 2303/08, **ויסולי אביעד נ' מ"י**, ניתן בתאריך 19/6/08; וכן ב"ש (מחוזי ירושלים) 4843/08, **מ"י נ' איתמר בן גביר**, ניתן בתאריך 1/8/08.

בית משפט השלום בחיפה

13 מרץ 2009

ת"פ 14057-11-08 מדינת ישראל נ'
ברוק

17. יפים לסיים, דבריו של כבוד השופט צבן בב"ש (מחוזי י-ם) 4843/08 לעיל, שם ביקש המשיב לקבל לידי, תיקי חקירה של נאשמים במקרים דומים אחרים (הפגנות על רקע פוליטי). הבקשה נדחתה. וכך ציין שם בהמ"ש:

"על פי לשון סעיף 74(א) על חומר החקירה להיות "נוגע לאישום" ולהיות בידי התובע. קרי, חומר הנוגע לאישום עצמו, לנאשם עצמו והוא בידי התובע, ולא חומר של נאשמים או חשודים אחרים בתיקים אחרים. במקרה שלפנינו אין זיקה בין החומר המבוקש לפוטנציאל ההגנה של הנאשם, ולכל היותר מדובר בזיקה רחוקה ושולית. אין מדובר בהמצאת נתונים סטטיסטיים או בהמצאות החלטות על העמדה או אי העמדה לדין (אשר גם היכללותם בגדר המונח "חומר חקירה" נתון בספק), אלא מדובר בתיקי חקירה אחרים של חשודים בעבירות דומות. נדמה כי מדובר בהרחבת גבולות סעיף 74 אף מעבר לגבולות הרחבים שהותוו בפסיקה, עד כי ניתן לומר כי הנאשם לא הצביע על אותו "קצה חוט" שיש בו כדי להראות שייתכן שמדובר ב"חומר חקירה" באופן המקיים את זכות העיון של בית המשפט לפי סעיף 74(ד) (ור' לעניין זה בש (חי') 2303/08 ויסולי אביעד נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו], ניתן ביום 19.6.08) והערת השופט בפיסקה 26 לפיה לא היה מקום שבית המשפט יורה למדינה להעמיד לעיונו את החומר המבוקש). הרחבת גבולות סעיף 74 כמבוקש על ידי המשיבים תהפוך לחזון נפרץ בו בכל תיק, לרבות עבירות חמורות וקלות, תתבקש המדינה להעמיד לרשות הנאשם תיקי חקירה בגין עבירות דומות, ולהסביר מדוע חלקם נסגרו וחלקם לא. תכלית סעיף 74 הינה למצות את החומר הנוגע לנאשם ולאישום הספציפי ולא לשיטת עבודה ומדיניות כללית של התביעה בהגשת כתבי אישום, הליכים שהם מחוץ לתחומם של סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי. גם טענת האכיפה הסלקטיבית הנטענת במסגרת סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי אין משמעה מתן דין וחשבון על ידי התביעה בדבר מדיניות התביעה בנוגע להעמדה לדין. טענת האכיפה הסלקטיבית צריכה להיטען בגבולות האישום הנדון וביחס לאותו אירוע. עם זאת, אין מניעה כי המשיבים יפנו בבקשה לקבל מידע על פי חוק חופש המידע, התשנ"ח – 1998 . . ."

בית משפט השלום בחיפה

13 מרץ 2009

ת"פ 14057-11-08 מדינת ישראל נ'
ברוק

18. סוף דבר, הבקשה נדחית.

נציג המשיבה יוכל לקחת את תיק החקירה במזכירות בהמ"ש.

19. המזכירות תשלח העתק מההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ז אדר תשס"ט, 13 מרץ 2009, בהעדר הצדדים.

יחיאל ליפשיץ, שופט